

Möjligheternas Stockholm

VALPROGRAM FÖR LIBERALERNA

I STOCKHOLMS STAD 2022

Innehållsförteckning

Kära Stockholmare.....	1
En liberal skolpolitik.....	2
En liberal politik för företag och arbete.....	4
En liberal miljö- och klimatpolitik för Stockholm.....	5
En liberal jämställdhetspolitik.....	7
En liberal integrationspolitik.....	8
En liberal socialpolitik.....	9
En liberal äldrepolitik.....	11
En liberal politik för ett tryggare Stockholm.....	12
En liberal stadsutvecklingspolitik.....	13
En liberal trafikpolitik.....	15
En liberal kulturpolitik.....	16
En liberal politik för idrott och hälsa.....	18

Kära stockholmare!

Liberalismens viktigaste värdering är frihet. Det handlar om din och andras rätt att självständigt - eller i gemenskap med familj, vänner, arbetskamrater eller andra – forma era liv efter egna önskemål och värderingar. Enligt socialliberalismen, som är den liberala riktning som Liberalerna företräder, har den offentliga sektorn – stat, region, kommun – en viktig roll att spela för att öka friheten. I Stockholm vill vi liberaler i politisk praktik bidra till det.

Staden erbjuder de bästa förutsättningar för det. Den har ett stort utbud av utbildningar, arbetstillfällen och kultur. Det geografiska läget mellan Mälaren och skärgården ger unika möjligheter till friluftsliv. Vår uppgift är att tillsammans med dig och alla andra stockholmare ta till vara och utveckla dessa möjligheter.

Kanske har dina förfäder bott i Stockholm sedan generationer tillbaka eller kanske kom du hit alldeles nyligen. Kanske har du rötter någonstans i Sverige eller kanske i någon helt annan del av världen. Kanske är ditt modersmål svenska eller kanske något annat av de över hundra andra språk som också talas i Stockholm. Här utvecklas den svenska kulturen i möten mellan människor och kulturyttringar från hela världen. Alla dessa möten gör Stockholm till en rik stad. Och du bidrar till det.

Stockholm är Sveriges centrum i ett ständigt samspel med resten av landet. Stockholm är också en nod i ett globalt nätverk. Genom goda kommunikationer säkerställs att långt borta alltid är nära. Vi stockholmare får tack vare den möjlighet att resa inom Sverige och till andra länder. Människor från andra delar av Sverige och världen får också möjligheter att besöka Stockholm. Detta resande bidrar också till det kulturutbyte som utvecklar staden och gör den till en spännande plats att bo på.

I det liberala samhället ska alla, oberoende av funktionsförmåga och boendeområde, men också oavsett könsidentitet, ålder, etnicitet, religiös tro eller kulturell bakgrund, ges förutsättningar att leva ett gott liv. Vi som politiker måste med din och andras hjälp identifiera de största bristerna och göra vad som står i vår makt för att avhjälpa dem. I det här programmet berättar vi liberaler vad vi tror är viktigast att göra under de närmaste åren.

Oliberala, eller som man i dag ofta säger, illiberala, idéer breder ut sig i vår omvärld. Hoten mot den liberala demokratin kommer från flera håll. De illiberala krafterna vill begränsa många människors frihet och inte minst kvinnors rättigheter. De vill utöva makt genom hot och våld för att

kunna fortsätta sin brottsliga verksamhet. De vill tvinga människor att utöva en viss religion eller leva efter strikta religiösa normer. De vill sätta sig över rättsstaten och införa ett parallellt rättssystem. De vill minska konstnärers frihet att experimentera och provocera. De vill minska tillgången till böcker på främmande språk på biblioteken. De vill begränsa demonstrationsfriheten. De vill minska tillgängligheten till den offentliga servicen för människor med annat modersmål än svenska. De vill uppmuntra människor som har kommit från andra länder att lämna Sverige. De vill begränsa programutbudet i public service. I små steg vill de minska den mångfald som är en viktig förutsättning för allas vår frihet.

För oss liberaler är det en viktig uppgift att i stället slå vakt om och utveckla det mångfaldens och frihetens samhälle som är en grund för vårt välstånd. I det arbetet vill vi gärna arbeta tillsammans med dig!

En liberal skolpolitik

Skolan är en av stadens viktigaste uppgifter. En god och likvärdig utbildning för alla är av största vikt för demokratin och samhällets utveckling. Oavsett bakgrund ska alla ges samma möjligheter. Barn och unga ska mötas av höga förväntningar och undervisningen ska så långt möjligt anpassas till individens förutsättningar.

Skolan huvuduppgift är att förmedla kunskap. Att samtliga elever efter nio år får gymnasiebehörighet ska vara grundskolans ansvar. Fler elever ska ta gymnasieexamen efter tre år. Även yrkes- och hantverksutbildningar ska vara attraktiva alternativ. Försöksverksamhet med lärlingsutbildningar ska genomföras. Likvärdigheten mellan stadens skolor ska öka. Nyanländas förkunskaper och behov av insatser och utbildning ska kartläggas. Med hemspråksundervisning stöds deras allmänna språkutveckling. Arbetet med att stärka skolan i stadens förorter ska fortsätta.

Ingenting är viktigare för en bra skola än skickliga lärare och rektorer. Staden ska erbjuda bästa tänkbara arbetsvillkor. Lärare ska respekteras av elever och föräldrar för sin professionalitet. Staden ska satsa på fortbildning för att stödja dem i arbetet för tolerans och empati och i kampen mot rasism, våld och sexuellt ofredande. Goda resultat i skolan förutsätter en god fysisk arbetsmiljö, trygghet, lugn och studiero.

Höga och likvärdiga krav ska ställas på alla skolor och ersättningsnivåerna ska spegla det ansvar skolan tar för elever som behöver mer stöd. Skolor som inte följer lagar och regler eller givna villkor ska stängas. Grundskolans kösystem behöver reformeras.

Skolan ska tidigt upptäcka elever som far illa. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot elever med stor frånvaro. Elevhälsan är viktig. Skolsociala team där skolan samarbetar med socialtjänst, polis och ungdomspsykiatri ska stötta elever i behov av särskilda insatser och extra stöd. Arbetet med att identifiera hedersförtryck och att hjälpa elever som är utsatta för det ska intensifieras och skolpersonalen utbildas.

Skolframgång är den viktigaste skyddsfaktorn för ungas framtid. Socialtjänsten ska bidra till att barn och unga som behöver sociala stödinsatser klarar skolan med bra kunskapsresultat.

Förskolan ska präglas av hög kvalitet, låga avgifter och bra tillgänglighet för alla. Alla barn ska få tillgång till en verksamhet som främjar deras utveckling, kreativitet och lärande. Barngrupperna ska vara små.

Samtliga förskolor ska arbeta med fokus på språket. Det är särskilt viktigt för barn som inte talar svenska som modersmål. Även matematik ska tränas i förskolan.

Forskningen visar att modersmålsundervisning har en övervägande positiv effekt på skolresultaten hos elever med annat modersmål än svenska. Alla elever som efterfrågar modersmålsundervisning och som har rätt till den ska erbjudas sådan. Rätten till modersmålsundervisning ska utvidgas till att inkludera hela skolgången.

Fritidsverksamheten med lek, rörelse och träning i att läsa, skriva och räkna ska utvecklas. Arbetet med ökad tid för rörelse i förskola och skola ska fortsätta och den fysiska miljön ska kunna erbjuda bra ytor för lek och idrott i buller- och giftfri miljö. I grundskolan ska det vara minst tre lärarledda lektioner i idrott per vecka. Stadens grundskolor ska leva upp till läroplanens uppdrag om simkunnighet. Alla elever ska, för godkänt betyg i idrott, kunna simma senast i sjätte klass.

Alla elever har inte förutsättningar att utvecklas i stora klasser. Särskola och träningskola ska garantera att det finns speciallärare och specialpedagoger med kompetens att anpassa utbildning och träning till varje enskild elev. Särskilda undervisningsgrupper med specialpedagogiskt stöd ska

byggas ut på alla skolor och mer kvalificerat stöd ska kunna ges i varje stadsdel. Insatser från socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri ska vid behov kunna integreras.

I skolor finns idrottshallar och andra lokaler som inte nyttjas utanför skoltid. De ska kunna användas till läxläsning, av föreningslivet och andra.

En liberal politik för företag och arbete

Företag skapar tillsammans med en väl fungerande offentlig sektor de resurser och den arbetsmarknad som stockholmarna behöver för att få en god service, känna trygghet, få utbildning och hitta arbeten. Det ska vara lätt att driva företag i staden.

För näringslivets utveckling är tillgången till arbetskraft avgörande, inte minst för etablering av huvudkontor. Stockholmsregionen har en stor befolkning och är Sveriges största högskoleregion. Det skapar goda förutsättningar för att kunna möta efterfrågan. Stockholm ska också verka för att ett internationellt universitet etablerar en filial i staden.

Det finns i Stockholm flera näringskluster i världsklass där det råder god samverkan mellan näringsliv, stad och myndighet. De ska ges goda förutsättningar att utvecklas.

Stockholm ska verka för att locka större arbetsgivare att etablera sig i söderort.

En fungerande bostadsmarknad med goda kommunikationer är en förutsättning för att attrahera internationella företag till staden och för att få dem som har gått ut högskolan att stanna kvar i staden.

Många verksamheter behöver kommunala tillstånd för sin verksamhet. Tillståndsprövningen ska vara enkel och obyråkratisk. Tiden för att få bygglov ska kortas. Det ska inrättas en samlad ingång, en enda kontaktpunkt, för företag som söker kontakt med staden. Företag som söker kontakt med staden ska med kommunala lotsar kunna få hjälp att hitta rätt.

I staden finns idag ett rikt utbud av kvalificerade arbeten, men det är viktigt att se behoven av arbetstillfällen där kraven på utbildning och erfarenhet inte är så stora.

Ett första arbete är viktigt för alla, men inte så lätt att få för den som saknar gymnasieutbildning, kommer från ett annat land eller har en funktionsnedsättning. Staden ska hjälpa dem, både unga och andra, att genom ett traineejobb få en första referens. Ungdomar som står långt från arbetsmarknaden ska ha företräde till kommunala sommarjobb.

För dem som har behov av det ska arbete inom staden kunna förenas med svenskundervisning.

Verksamheter som staden bedriver ska kunna utsättas för konkurrens. Det ger möjligheter för enskilda företag och prövar kvaliteten i den kommunala verksamheten. Staden ska utveckla sin upphandlingskompetens. Stadens upphandlingar ska ske så att både stora och små företag får möjlighet att delta.

Besöksnäringen är viktig för Stockholm, inte minst för stadens attraktivitet och sysselsättningen. Staden ska arbeta aktivt för att attrahera lämpliga evenemang, för utveckling av upplevelseindustrin och för att fler filminspelningar förläggs till Stockholm.

En liberal miljö- och klimatpolitik för Stockholm

Kampen för klimatet är vår tids ödesfråga. Stockholm ska senast år 2040 vara klimatneutralt. All marktrafik i innerstaden ska gå på el 2030. Stadens förvaltningar ska vara fossilfria till år 2030. Allt tillsynsarbete ska utgå från principen att den som orsakar utsläpp ska betala för den skada de åsamkar. Det innebär också att fram till dess att Stockholm har uppnått fossilfrihet ska staden klimatkompensera för sina fossila utsläpp på ett långsiktigt hållbart sätt.

För en hållbar utveckling kommer det att krävas omställningar. Det kräver i sin tur ny teknik, ekonomiska styrmedel och en effektivare hushållning av naturresurser. Frisk luft, rent vatten och en giftfri miljö är nödvändigt för god hälsa och livskvalitet. För att Stockholms vatten och natur ska bevaras krävs att den biologiska mångfalden värnas och att gröna korridorer upprätthålls för stadens ekosystem. Om klimatmålen ska kunna nås i Stockholm måste koldioxid avskiljas vid stora förbränningsanläggningar och lagras långsiktigt. Tekniken för kolin fångning ur luften måste också utvecklas.

Med klimatförändringar blir extremväder vanligare. Staden måste planeras på ett sätt som gör den mer motståndskraftig mot till exempel torka och översvämningar. Genom fler träd i stadsmiljön, gröna väggar och tak samt ett bättre tillvaratagande av vatten rustas staden mot extremväder och blir dessutom vackrare.

Kolonilotter utgör ett värdefullt inslag i stadsmiljön och bidrar också till lokalt omhändertagande av dagvatten. Antalet koloni- och odlingslotter skall utökas.

En elektrifieringspakt med näringslivet och andra skall bidra till att bygga ut stadens infrastruktur för elbilar – antalet laddstolpar ska utökas kraftigt.

Byggandet ska bli mer klimatsmart och arbetet med cirkulärt byggande vara vägledande. Andelen plus- och passivhus ska öka och rivningar undvikas. Bygglov ska slopas för solpaneler. Fram till dess att solceller bygglovsbefrias bör alltid bygglovsansökningar beviljas. Stockholm är en stor fastighetsägare och bör vara ett föredöme i sin förvaltning. Lägsta möjliga energiåtgång ska eftersträvas, rivningar ska undvikas och återbruk av byggmaterial uppmuntras och att renovera och behålla befintlig utrustning i till exempel kök skall vara huvudalternativ när så är möjligt.

Stadens återvinningsstationer som drivs av förpackningsinsamlingen sköts dåligt. Staden ska säkerställa att återvinningen av privatpersoners sopor sköts så att klagomålen väsentligt minskar.

Staden ska underlätta för miljösmarta val genom bland annat bättre möjlighet att källsortera och bättre förutsättningar för bilpooler.

En liberal jämställdhetspolitik

Frihet är rätten att bestämma över sig själv och forma sitt liv. Kön och könsidentitet ska inte begränsa den enskildas möjligheter att förverkliga sig själv. Kvinnor och män ska mötas av samma förväntningar när det gäller egen försörjning.

Jämställdhet mellan kvinnor och män ska genomsyra de kommunala verksamheterna. Könsidentitet eller etnisk bakgrund får aldrig påverka möjligheten att få jobb eller bemötandet på arbetsplatsen. Löneskillnader på grund av kön ska upphöra.

Stadens bostadsbolag ska aktivt verka för att vuxna personer som flyttar in i samma lägenhet också tillsammans skriver under hyreskontraktet. Det manifesterar att de har lika rätt till lägenheten och samma ansvar för hyran. Bolagen ska inom ramen för projektet *Huskurage* samarbeta med polis mot våld i nära relationer.

Det ska finnas tydliga och effektiva system för medarbetare att anmäla sexuella övergrepp eller andra handlingar som är brottsliga eller bryter mot stadens grundläggande värderingar. Att anmäla ska aldrig innebära någon risk för den som anmäler. Alla former av våld i nära relationer ska motverkas. Det samtalsstöd kvinnojourerna ger barn vars vårdnadshavare är utsatta för våld, ska kompletteras med kvalificerat och långsiktigt stöd från andra instanser såsom BUP och skolhälsovård.

Hedersnormer är ett allvarligt hot mot individens frihet och ska motverkas. En kartläggning ska genomföras av vilka stödinsatser som fungerar.

Föräldrastödsprogram har en övervikt av kvinnliga deltagare. Staden ska verka för att fler män deltar.

I förskolan ska lekar vara öppna för både flickor och pojkar. Förskolorna ska ha ett genusperspektiv och ge alla barn möjlighet att utveckla sin personlighet, fri från könsstereotypa förväntningar.

Särskilt pojkar misslyckas ofta i skolan och löper risk att få sociala problem och dras in i kriminalitet. Det är ett stort jämställdhetsproblem. Inte minst är det viktigt att tidigt satsa på deras läskunnighet för att ge dem goda förutsättningar för en lyckad skolgång och en bra framtid.

Varje barn och ungdom ska ha rätt att hitta och uttrycka sin egen sexualitet. Alla skolor ska ge eleverna en undervisning i sex- och samlevnad som belyser rätten till den egna kroppen och sexualiteten.

En liberal integrationspolitik

Under lång tid har många flyttat till Stockholm från andra delar av landet och från andra länder. Stockholm präglas i dag av en mångfald som gör staden starkare och mer levande.

För alla som lever i Sverige och Stockholm finns gemensamma ramar, såsom lagar och sociala koder, som sätter gränser. Men inom de ramarna kan många olika liv levas. Integration, till skillnad från assimilation, innebär att var och en själv kan forma sitt liv så länge det inte inkräktar på andras frihet att forma sitt.

En vision för integrationspolitiken är att det så långt möjligt ska råda jämlika möjligheter för inrikes och utrikes födda. Så är det inte i dag. Särskilt utmanande är det för många av dem, inte minst utrikes födda, som bor i vad som ofta betecknas som utsatta områden, med större trångboddhet, högre arbetslöshet, sämre skolresultat och högre kriminalitet än i andra stadsdelar. Men dessa områden har också många positiva kvaliteter som kan utvecklas för att möta problemen. Det är en central uppgift för staden att se till att det till år 2025 inte finns några utsatta områden.

Trångboddheten orsakar många problem, och stadens bostadsbolag måste därför arbeta aktivt för att ge trångbodda barnfamiljer större bostäder. För att möjliggöra det krävs att det byggs fler stora lägenheter.

Målet är att alla utrikes födda ska kunna tillräckligt mycket svenska för att självständigt kunna ta sig fram i samhället, att vuxna ska ha ett jobb som de kan försörja sig på samt att unga ska gå i en bra skola. Den enskilde är själv den viktigaste resursen för att integrationen ska bli framgångsrik, men integrationspolitiken ska ge de verktyg som kan behövas för att möjliggöra ett fullt deltagande i samhällslivet.

Vägen till jobb ska kortas för nyanlända. Utbudet av SFI-utbildningar måste öka. Kompletterande svenskundervisning ska kunna ges till vissa yrkeskategorier, såsom personal inom vård, skola, omsorg och andra yrkeskategorier.

En liberal socialpolitik

Frihet och möjlighet för individen att leva ett självständigt liv är målet för den liberala socialpolitiken. Samhällets stöd ska ge den enskilde förutsättningar att leva sitt liv, i största möjliga mån, utan myndigheters inblandning. Svåra sociala problem drabbar inte alla, men det kan drabba vem som helst. Därför ska det finnas ett yttersta skyddsnät som kan hjälpa till i sådana situationer. Socialpolitiken är det skyddsnätet.

För att socialtjänsten ska kunna fullgöra sina uppgifter behövs engagerad och kompetent personal, som vill stanna kvar på sin arbetsplats. För att minska personalomsättningen måste socialsekreterarna få bättre stöd, bättre arbetsmiljö och större möjligheter till karriärutveckling. Den tunga arbetsbelastningen gör det svårt för dem att få tid för fortbildning. Därför ska stadens förstärkningsteam, som stöttar upp vid arbetstoppar, kunna kallas in också för att ge socialsekreterare tid att utveckla sin kompetens.

Skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för ungas framtid. Socialtjänsten ska därför bidra till att stabilisera skolgången för barn och unga som behöver sociala stödinsatser.

Den som behöver stöd från det allmänna bollas ofta mellan huvudmän, avdelningar och experter. Det är inte lätt att själv hitta rätt. Den som har flera problem ska därför genom en kontakt, en lots, få hjälp att göra det. Det ska gälla även för äldreomsorgen och funktionshinderområdet. Genom ett ”1177” för socialtjänsten kan den göras mer tillgänglig via telefon och nätet.

Socialtjänstens medarbetare ska finnas där hjälpen efterfrågas: på polisstationer för brottsutsatta, på familjecentraler för vårdnadshavare och barn och på akutboenden för hemlösa.

Placerade barn har rätt till trygga och säkra uppväxtförhållanden och en bra skolgång. Budgetskäl får aldrig hindra goda placeringar. För att uppmärksamma övergrepp på barn på institutioner ska det finnas en särskild visseblåsarfunktion. De institutioner som visat sig vara upprepat olämpliga ska inte kunna få förnyat förtroende.

Civilsamhället kan på många områden komplettera stadens socialpolitik. Staden ska kunna ingå långsiktiga partnerskap med seriösa aktörer. Stöd ska inte ges till organisationer som inte respekterar demokratiska värderingar och allas lika värde.

Köerna till barn- och ungdomspsykiatri ska kortas och vårdcentraler och barn- och ungdomsmedicinska mottagningar bemannas med kuratorer och psykologer.

Antalet bostäder för personer med funktionsnedsättning måste bli fler för att möta det behov som finns. De som bor i LSS-boenden ska kunna få hjälp att använda IT och andra tekniska hjälpmedel och vid behov ha rätt till kontaktperson. Personlig assistans och ledsagning som bistånd inom LSS behöver förstärkas. Allt stuprörstänkande från myndigheters sida måste upphöra för att stödet ska kunna möta enskildas behov.

De flesta hemlösa sover inte på gatan, men deras boende är inte tryggt eller långvarigt. Metoden ”Bostad först” ska fortsätta användas. Antalet försöks- och träningslägenheter ska öka.

Det finns en tak-över-huvudet-garanti men alla vill inte ta emot det stödet. Vissa behöver hjälp med psykisk sjukdom eller missbruk innan de är villiga att ta emot annan hjälp. Uppsökande team inom socialtjänsten ska därför förstärkas med psykiatrisk och medicinsk kompetens.

Ingen människa ska behöva begränsa sitt liv på grund av våld eller förtryck. Det viktiga arbetet med att stödja våldsutsatta kvinnor och barn genom skyddade boenden ska fortsätta och fler vägar till ett nytt liv utan våld skapas. Stödet till kvinnojourerna ska bli mer långsiktigt och främja hög kvalitet.

Den som inte kan försörja sig själv och sin familj kan få ett tillfälligt ekonomiskt bistånd. Biståndet ska förenas med krav på att aktivt söka jobb eller göra praktik, att ta ett tillfälligt jobb eller gå en SFI-utbildning.

Även romer som är svenska medborgare utsätts ofta för diskriminering och fördomar. Staden ska arbeta för att bryta deras utanförskap och för att de ska få plats på arbetsmarknaden. Arbetet med romska brobyggare ska fortsätta. De stöttar individerna i strävan efter arbete och utbildning och underlättar samverkan med myndigheter.

En liberal äldrepolitik

Alla har rätt till en bra ålderdom. Fram till år 2040 förväntas antalet personer över 80 år i Stockholm fördubblas. Det ställer växande krav på äldreomsorgen. Staden ska visa äldre som behöver hjälp respekt för deras behov, livsval och intressen. Äldre som behöver boende eller hemtjänst ska ha stor valfrihet.

För många är måltiden en glädjestund på dagen. Samtidigt är undernäring bland äldre ett stort folkhälsoproblem. Inom hemtjänsten – liksom på vård- och omsorgsboenden – ska stor vikt läggas vid såväl maten som måltiden.

För att hemtjänsten ska fungera väl krävs det att det finns kompetent personal som vill stanna kvar och utvecklas inom yrket och erbjuds attraktiva anställningsformer.. Särskild hemtjänstutbildning

ska införas. Äldre har även boendestödjare. Även dessa ska ha adekvat utbildning.

Hos äldre kan minnen av krig, flykt och andra umbäranden komma tillbaka. Det är angeläget att personal inom äldreomsorgen har kunskaper om posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) och önskvärt att hjälp finns även på det egna språket för dem som har ett annat modersmål än svenska.

En fast omsorgskontakt i hemtjänsten är viktigt både för dem som får hemtjänst och för att öka attraktiviteten och kompetensen i yrket.

Välfärdsteknik kan vara ett viktigt komplement i vården och omsorgen av äldre. Dessutom behövs personal både i hemtjänsten och på äldreboenden som kan stödja äldres IT-användning.

Det ökade antalet äldre innebär behov av fler senior- och äldreboenden. Alla ska ha möjlighet till ett tryggt och anpassat boende när de så önskar och behöver. Framtidens senior- och äldreboenden ska så långt möjligt integreras i levande kvartersmiljöer där de blandas med vanliga bostäder, studentbostäder, förskolor och tillgång till servicetjänster.

Demensvården ska förbättras. Personal inom äldreomsorgen ska få fortbildning inom området. Kommun och region ska samarbeta bättre och anhöriga få ett utökat stöd. Yngre dementa är en bortglömd grupp som ska uppmärksammas mer.

Stadens äldreomsorg och socialtjänst ska samarbeta med äldrepsykiatri i Region Stockholm för att ge hjälp till äldre med psykisk ohälsa.

Kommuner kan i dag inte anställa läkare i den kommunala hemvården och äldreomsorgen. Det är inte rimligt. Med kommunanställda läkare skulle sårbarheten i vården minska och omsorgen bli bättre. I väntan på en lagändring som ger kommunerna rätt att anställa läkare bör försöksverksamhet påbörjas.

Ofrivillig ensamhet bland äldre är ett stort problem. Det ska finnas mötesplatser i alla delar av staden. Civilsamhället har en avgörande roll för att bryta social isolering och kan bidra med såväl mötesverksamhet som hembesök. Den verksamheten ska uppmuntras.

En liberal politik för ett tryggare Stockholm

Att känna sig trygg i sitt bostadsområde. Att inte behöva tveka om att ta snabbaste vägen hem. Det är frihet i vardagen.

I vissa delar av staden har gängkriminalitet och narkotikahandel fått fäste. Här krävs sociala insatser och kraftfulla polisiära ingripanden.

För att förebygga kriminalitet och missbruk och därmed forma ett tryggt och välmående samhälle är den viktigaste insatsen att se till att barn och unga når framgång i skolan.

Förskolan, skolan och socialtjänsten har en viktig uppgift när det gäller att tidigt upptäcka unga i riskzonen och sätta in åtgärder. En ung person som anmäls för brott ska inom 48 timmar kallas till samtal med socialtjänst och uniformerad polis. För snabba insatser är det viktigt att socialtjänsten finns där hjälpbehoven kan uppstå – på familjecentraler, härbärgen, fritidsgårdar och polisstationer.

Många drar sig i dag för att vittna eller anmäla brott. Det allmänna måste stå på vittnenas och brottsoffrens sida. Stadens trygghetsplanering ska i det syftet förstärkas. Verksamheten ”Våga anmäla, våga vittna” ska spridas i hela staden. Anhörigas situation ska särskilt uppmärksammas.

Barn och unga som utsätts för ”sugardejting”, det vill säga nätprostitution, ska få stöd av socialtjänst, polis och sjukvård. De som arbetar med frågan ska få särskild utbildning.

Trasig gatubelysning, klotter och skräpiga parker skapar otrygghet. Staden ska stärka sina insatser för att hålla bättre ordning. När stadens lokaler och tomter lämnas tomma skapar även det otrygghet. Staden måste därför ta ett större ansvar för att de utnyttjas, försäljs eller bevakas.

Stockholm är en segregerad stad. Alltför sällan möts de som bor i utsatta områden och de som bor i mer välbeställda. Kollektivtrafik, gator, cykelbanor, gångvägar och broar som binder samman områdena ska ges högre prioritet. Idrottsplatser, lekplatser och utegym ska byggas där de drar besökare från olika områden. Platssamverkan mellan staden, fastighetsägare och andra aktörer bidrar till ökad trygghet i stadsrummet och bör användas mer.

Polisbristen i Stockholm är stor. Kommunala ordningsvakter patrullerar nu i de mest utsatta områdena. Verksamheten ska utvärderas i syfte att förbättra den. För att se till att vakter finns där

de bäst behövs ska en stadsövergripande trygghetsjour inrättas dit lokala handlare och andra kan höra av sig för att uppmärksamma behovet av närvaro av ordningsvakter i ett visst område.

Kameraövervakning är ett viktigt redskap för polisen att förebygga och utreda brott. Staden bör arbeta för att fler kameror sätts upp, särskilt på platser där otryggheten är stor.

En liberal stadsutvecklingspolitik

Stockholm ska vara en tät och levande stad dit fler människor kan söka sig för att arbeta, studera och förverkliga sina drömmar.

Staden ska ta fram generella områdesplaner där områdenas helhetsbehov beaktas. Det skapar bättre förutsättningar för att bygga stadsdelar som innehåller allt från bostäder till arbetsplatser, handel, skolor, äldreboenden, föreningslokaler och idrottsytor. Detaljplaner ska vara flexibla med stadsdelens behov i centrum. Samhällsfunktioner som arbetsplatser, skolor, äldreboenden, LSS-boenden, förskolor och infrastruktur ska byggas samtidigt som nya bostäder. Staden skall ha en hög takt och kvalitet i stadsutvecklingen genom effektiva byggprocesser och den demokratiska delaktigheten för invånarna skall utvecklas.

Fler bostäder ska byggas så att fler kan flytta till en större lägenhet, flytta hemifrån eller från någon annanstans. Det ska vara en blandning av hyres- och ägarbostäder, hyrköp och moderna kollektivhus. Målet är att minst 35 000 bostäder ska påbörjas mellan 2023 och 2026. I områden där hyresrätter är den dominerande upplåtelseformen ska fler bostadsrätter byggas och hyresgäster som så önskar kunna friköpa sina lägenheter. Det ska byggas betydligt fler bostäder för unga och studenter. Det kan delvis ske genom tillfälliga bostäder, exempelvis i tomma fastigheter eller i bostadsmoduler i väntan på permanent bebyggelse. För de mest utsatta i staden ska det finnas försöks- och träningslägenheter. Det ska bli lättare att konvertera kontor till bostäder.

Staden skall vidareutveckla Stockholmshusen som syftar till standardiserade byggprocesser och lägre byggkostnader. Stockholm bör också bli en pilotkommun i att tillämpa friare tolkning av byggregler. Tillsammans ger det förutsättningar för relativt sett lägre hyror.

Parker och grönområden gör staden till en vackrare och trevligare plats. De ska värnas och underhållas. Fler gator ska kantas av träd och fler småparker anläggas. Levande torg är en viktig

del av en trivsamt och tryggt stad. Torg- och platsbildningar ska värnas och främjas.

Det ska vara enkelt och tryggt för människor att förflytta sig. Kollektivtrafik, gångstråk, cykelbanor, knutpunkter och vägnät ska rustas upp och byggas ut.

Staden ska satsa på byggnader som stärker dess arkitektoniska karaktär. Förutsättningar för befintliga och framtida kulturverksamheter ska beaktas vid ny- och ombyggnadsprojekt. Det förstärker Stockholms profil som en spännande stad där kulturen är lättillgänglig.

Både inner- och ytterstaden, som tillsammans skapar Stockholms unika karaktär, ska bevaras och utvecklas. Hus som är över hundra år gamla ska inte rivras utan mycket starka skäl och nya bostäder ska utvecklas i samklang med den övriga byggnationen. Stadens karaktär av Nordens Venedig ska bevaras.

Staden har ett särskilt ansvar för att förvalta sina egna kulturhistoriskt värdefulla byggnader och för att trygga finansieringen skall en kulturhistorisk fond skapas.

Stockholm ska vara en hållbar, dynamisk, vacker och öppen stad även om 20, 50 och 100 år. För att möta den växande befolkningsökningen i Stockholm i framtiden krävs det största möjliga platsutnyttjande och därför spelar högre hus en naturlig roll i många av de täta områden som nu genomgår en intensiv utvecklingsprocess utanför stenstaden. Påbyggnationer för nya våningar på redan existerande byggnader ska underlättas.

En liberal trafikpolitik

Det är många som ska samsas i trafiken, som ska vistas och ta sig fram på en begränsad yta. Trafikåtgärder ska utgå ifrån att skapa säkerhet och framkomlighet. En kombination av regelverk och marknadslösningar ska användas för att åstadkomma det.

För att trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri år 2030 och hela staden ska vara fossilfri år 2040 ska parkering på gatumark i större utsträckning ge plats åt kollektivtrafik och cykelbanor. Parkeringsavgifter och trängselavgifter är viktiga verktyg för att stävja trafikökning i staden och uppnå målet.

Stadens trafikmiljöer ska göra staden vackrare och mer tillgänglig där alla kan ta sig fram. Det är angeläget att hänsyn tas till de mest oskyddade trafikanterna, det vill säga gångtrafikanterna, barn, årsrika och människor med funktionsnedsättning. Staden ska så långt möjligt undvika kombinerade gång- och cykelbanor. Ansträngningar ska också göras för att förhindra att cyklar och elsparkcyklar nyttjar trottoarer.

Ny teknik och nya färdmedel ska välkomnas. Elsparkcyklar är ett komplement till övriga trafikslag men får inte bli en miljöbelastning, en trafikfara eller ett hinder för tillgänglighet, för gående och exempelvis synskadade. Elsparkcyklar ska inte förbjudas men regleras i liberal anda med ekonomiska styrmedel och tydliga regler. Särskilda parkeringsplatser, fler avskilda gator mellan gång- och cykeltrafik och begränsad hastighet på fler utvalda platser är nödvändiga förbättringar. Staden ska även ha rätt att begränsa tillstånd för antalet elsparkcyklar, samt ta ut avgifter från elsparkcykelföretag som hindrar framkomligheten.

Alla ska ha möjlighet att röra sig i staden vintertid vilket förutsätter en bra och jämställd snöröjning. Prioriteringen av kollektivfilerna är självklar och snöröjningen för gångytor ska bli bättre.

Trafik innebär också buller. Buller är ett stort hälso- och miljöproblem i staden. Bullerdämpning och behoven av mer grönska som ökar trivsel, klimatesiliens och luftkvalitet kan med fördel kombineras. Ett aktivt arbete ska bedrivas för att genom sänkta hastigheter, elektrifiering och tyst asfalt minska buller på bostadsgator.

Statens avtal med staden för Bromma flygplats löper till 2038. En ordnad avveckling av Bromma i samband med att avtalet löper ut förutsätter att Arlanda utvecklas, både vad gäller kapacitet för fler flygavgångar i rusningstid, såväl som infrastrukturen på marken till och från flygplatsen. Om inrikes elflyg utvecklas till att bli konkurrenskraftigt, kan Bromma vara intressant att behålla. Vid en stängning av Bromma ska en del av marken användas för bostäder, en del omvandlas till friluftsområde och kolonilotter. Det kommer även krävas infrastrukturåtgärder i Brommaområdet för att klara trafik-, väg- och elnät.

En liberal kulturpolitik

En fri konst och kultur är grundläggande för individens och samhällets frihet. Liberal kulturpolitik syftar till att människor ska få tänka själva – inte att de ska tänka ”rätt”.

Barn ska kunna möta kulturen på många olika sätt, både genom att utöva kultur och genom att uppleva den. Därför är stadens kulturskolor viktiga.

Stadens kulturinstitutioner, framförallt Stadsteatern, Kulturhuset och Liljevalchs, ska vara i världsklass. De ska nå fler. Kulturverksamheter ska också finnas i nya och växande stadsdelar. Stadsteaterns repertoar ska vända sig till alla stockholmare, inte minst ungdomar. Förutsättningarna för fler matinéer ska prövas.

Biblioteken är ryggraden i bildningssamhället. Utvecklingen av Stockholms stadsbibliotek ska fortsätta. När staden växer behövs fler bibliotek och de befintliga kan behöva expandera. Biblioteken ska vara öppna när stockholmarna har tid att besöka dem. De ska samarbeta för att utöka sina samlade öppettider. Det digitala utbudet ska utökas. Alla Stockholms biblioteks bestånd ska finnas tillgängliga i digital form. Bibliotek ska vara trygga för alla – biblioteksfrid ska råda. Bibliotekens utbud ska aldrig censureras eller inskränkas av ideologiska, politiska eller religiösa skäl.

Den konstnärliga friheten är en grundbult för stadens kulturpolitik. Stödet till det fria kulturlivet ska vara transparent och bidragsgivningen rättvis. Principen om armlängds avstånd från politiken ska vara styrande. Stödet ska premiera konstnärlig kvalitet och mångfald i det kulturella uttrycket.

Vid stadens eget byggande ska en-procentsregeln tillämpas. Särskilda medel ska avsättas för offentlig konst i stadsdelar som saknar sådan. Muralmålningar är ett exempel på hur samtida konst kan tillgängliggöras i det offentliga rummet.

Stockholms uteliv lockar många människor. Därför är det viktigt att det finns tillräckligt med lokaler som krävs för ett mångsidigt utbud. De ska erbjuda scener för musik och föreställningar. Det ska finnas förutsättningar för allt från stand up till rockkonserter. Fler ska ha tillstånd att bedriva verksamhet efter klockan tre i citykärnan. Danstillstånd ska avskaffas.

Matkulturen i Stockholm har idag en mycket hög kvalitet och tillhör en av de mest kreativa och mångkulturella i Europa. Krognäringen bidrar i hög grad till fler besökare och en levande stad. Genom att ge goda förutsättningar till näringen ska Stockholm eftersträva att bli en av världens mathuvudstäder.

Människors rätt till tillgång till information, och att fritt uttrycka sina åsikter, får inte inskränkas. Stockholms roll som internationell fristad för förföljda författare och kulturskapare ska utvecklas och utökas.

En liberal politik för idrott och hälsa

Det ska vara lätt att vara fysiskt aktiv och idrotta i Stockholm.

Stockholm lider i dag brist på idrottsanläggningar. Fler ska därför byggas. När nya stadsdelar byggs är det viktigt att en idrottsnorm införs. Förutsättningarna ska vara goda för både bredd- och spontanidrott utifrån varje individs förmåga.

Privata initiativ ska uppmuntras. Många företag och föreningar är beredda att bidra till utbyggnad och drift av anläggningar. Det ska välkomnas. Det ideella engagemanget inom idrotten berikar staden och medverkar till att erbjuda meningsfulla aktiviteter. Föreningarna ska uppmuntras att skaffa intäkter genom att driva näringsverksamheter i de kommunala anläggningarna. Staden ska inte konkurrera med privata verksamheter som gym och kaféer.

Det ska vara lätt att boka tider i idrottshallar. Bokningssystemet ska reformeras för att underlätta för föreningar och privatpersoner att göra det.

Förutsättningarna för att utöva idrott ska vara jämlika för flickor och pojkar, för kvinnor och män, för yngre och äldre. Traditionellt har manligt idrottande premierats och fått större offentligt stöd, men vilket kön majoriteten av idrottsutövare har inom en viss idrott ska inte påverka det offentliga anslaget. Statistik för utnyttjandet av idrottsanläggningar ska fortsatt redovisas nedbrutet på kön.

Våld och hot i samband med idrott är oacceptabelt. Alla måste kunna utöva eller gå på idrott utan att känna otrygghet. Arbetet mot idrottsrelaterat våld, brottslighet och otrygghet i samband med evenemang måste ha fortsatt hög prioritet och bedrivas i nära samverkan med föreningar, stadens fältassistentverksamhet och polisen.

Elitidrotten måste i hög grad finansiera sin egen verksamhet. De aktörer inom elitidrotten som kräver utbyggnad av befintliga och nya arenor för egna intressen ska bidra till finansieringen för dessa investeringar.

Det ska vara roligt att idrotta. För barn är det extra viktigt för att intresset ska hänga kvar när de blir vuxna. Inom tävlingsidrotten finns det alltid vinnare och förlorare, men för barn och unga är det angeläget att tävlingsmomentet inte blir det huvudsakliga fokuset.

www.liberalerna.se

info@liberalerna.se